

Doel

Doel van deze instructie is het beschrijven van de veilige werkwijze bij het boren van gaten tijdens het plaatsen en stellen van trappen op de bouwplaats.

Algemeen

De trappensteller is verantwoordelijk voor het correct uitvoeren van de opdracht en het naleven van deze veilig werkinstructie. Hij beschikt over voldoende kennis van de gereedschappen en hulpmiddelen waarmee wordt gewerkt om zijn werk naar behoren uit te voeren.

Kwarts komt voor in de meeste steenachtige materialen en komt in de bouw voor in o.a.: beton, kalkzandsteen, baksteen en tegels. Kwarts komt als stofdeeltjes in de lucht bij het boren van gaten. Langdurige blootstelling aan kwartsstof kan stoflongen (silicose) veroorzaken, maar ook een kortere blootstelling aan kwartsstof kan leiden tot irritaties of schade aan de luchtwegen.

De trappensteller is geïnformeerd over de risico's van kwartsstof en weet welke maatregelen zijn afgesproken om zich hiertegen te beschermen. De trappensteller ontvangt daarnaast periodiek voorlichting en instructie over alle voorkomende veiligheids- en gezondheidsrisico's van trappenstellen en de bijbehorende preventieve maatregelen.

Blootstelling aan kwartsstof (uitgangspunten)

- Kwartsstof is schadelijk voor de gezondheid en hier is een grenswaarde voor vastgesteld. Als de blootstelling bij een achturige werkdag boven de $0,075 \text{ mg/m}^3$ ligt, dan moeten maatregelen worden genomen. Bij het boren kan de hoeveelheid kwartsstof in de inademingslucht tot circa $2,5 \text{ mg/m}^3$ bedragen (= 33 x teveel). Het is dus verplicht om preventieve maatregelen te nemen.
- Een trappenstelploeg bestaat uit twee personen, deze ploeg monteert en stelt ongeveer zes vuren of drie hardhouten trappen¹. Maximaal kunnen per dag acht trappen worden gemonteerd en gesteld en per trap worden drie tot vijf gaten geboord. De tijdsduur per boring bedraagt ongeveer tien seconden. De boor is een betonboor van 12 mm. Per dag worden dus maximaal 40 gaten geboord.
- De blootstellingstijd aan kwartsstof tijdens het boren bedraagt op een achturige werkdag tussen de vier tot maximaal zeven minuten per dag. Er wordt voornamelijk in kalkzandsteen en beton geboord.
- Trappenstellers werken in woningen die waterdicht zijn verklaard. De woningen zijn altijd goed geventileerd, om het uitzetten en krimpen van het hout te voorkomen.

---

¹ Montage-, stel-, afleverings- en afroepvoorwaarden Sectie trappen NBvT, november 2005

Vorbereiding project

Bij de voorbereiding wordt het Veiligheids- & Gezondheidsplan (indien noodzakelijk²), van de hoofdaannemer doorgenomen. Het is bekend hoeveel gaten moeten worden geboord.

In de voorbereiding van het project wordt gezorgd dat adembeschermingsmiddelen beschikbaar zijn zodat de trappenstellers zichzelf kunnen beschermen tegen kwartsstof. Het werken met gereedschap met stofopvang of -afzuiging heeft de voorkeur. Eventuele aanvullende instructies met betrekking tot de blootstelling aan kwartsstof vanuit het V&G plan worden voorbereid vóór de uitvoering van het project.

Uitvoering project (door trappenstellers)

Meenemen:

- Bij het kortdurend boren van gaten als binnenwerk: FFP3 adembescherming
- Bij het kortdurend boren van gaten als buitenwerk (meer ventilatie): FFP2 adembescherming.

Controleren:

- Is er voldoende ventilatie door open ramen of luchtopeningen rondom plastic folie?
- Is de stofopvang en -afzuiging van de boormachine (indien beschikbaar) in goede staat?
- Is de adembescherming schoon en droog?
- Is bekend hoe adembescherming moet worden gebruikt?
- Is er geen slijtage of beschadiging en zijn de filters schoon?
- Is de gebruiksaanwijzing van de adembescherming duidelijk?

Let op: slechte of kapotte adembescherming werkt niet! Alleen goede spullen die goed worden gebruikt beschermen tegen kwartsstof! Neem bij twijfel contact op met de leidinggevende.

Bij het boren van gaten:

- Gebruik de adembescherming zoals voorgeschreven
- Verklein de blootstellingsduur aan kwartsstof door taakrotatie: afwisselend boren en stellen

---

² Volgens artikel 2.28 van het Arbobesluit is het opstellen van een veiligheids- en gezondheidsplan (V&G-plan) verplicht bij:

- Projecten met een geschatte omvang van meer dan vijfhonderd mandagen.
- Projecten met een geschatte duur van meer dan dertig werkdagen, waar op enig moment meer dan twintig werknemers tegelijk werken.

Veilig werkinstructie trappenstellen: bescherming tegen kwarts

---

Let na het afronden van de werkzaamheden op dat het opgevangen stof (de stofzak) correct wordt afgevoerd in de hiervoor bedoelde container.